

Informasjon om generell risiko knyttet til handel i visse finansielle instrumenter

Gjeldende fra 1. mars 2024

Innledning

Dette dokumentet er gitt til kunder av Danske Bank («Kunder») som inngår valuta-, derivat- og verdipapirfinansieringstransaksjoner. Formålet med dette dokumentet er å gi Kundene en klar forståelse av hvilken risiko som kan knyttes til handel i valuta og derivater.

Derivater er finansielle instrumenter hvis verdi er avledet av derivatets underliggende aktiva eller andre faktorer. Disse underliggende faktorene, heretter benevnt «underliggende», kan bestå av markedsaktiva/-faktorer, slik som rentenivå, valutakurser, aksjer, råvarer eller andre finansielle eller økonomiske interesser eller eiendom av ulike slag.

Med “derivater” menes i dette dokumentet derivater som handles med Danske Bank som motpart (over-the-counter - OTC) og visse børsnoterte derivater, inkludert bytteavtaler (swapper), opsjoner, terminer og futures med alle typer av underliggende.

Verdipapirfinansieringstransaksjoner innebærer at en part overfører eierskapet til et verdipapir eller kurv av verdipapirer til en annen part, for en spesifisert periode, i bytte mot overføring av eierskapet til kontanter eller aktiva som sikkerhet.

Dette dokumentet inneholder ingen uttømmende liste over risikofaktorer og andre vesentlige aspekter knyttet til handel i valuta og derivater og inngåelse av verdipapirfinansieringstransaksjoner. I lys av den risiko handel kan innebære, bør Kunder ikke foreta slike transaksjoner med mindre de forstår innholdet i de avtaler som inngås og omfanget av hvilken risiko Kunden eksponerer seg for.

For utfyllende informasjon om egenskaper og risiko forbundet med handel i ulike finansielle instrumenter, inkludert ulike derivatinstrumenter, oppfordres Kunder til å lese dokumentet med navn *Informasjon til kunder om egenskaper og risiko knyttet til finansielle instrumenter tilsendt ved kundeetableringen og tilgjengelig* på <https://danskebank.no/privat/sparing-og-investering/investering/mifid>.

I tillegg oppfordres Kunder til å gjøre seg kjent med produktspesifikke informasjonsdokumenter, som inneholder nøkkelinformasjon om bytteavtaler (swapper), opsjoner og forwards med forskjellige underliggende. Disse dokumentene er også tilgjengelig på [ovennevnte](#) nettside.

Før handel i derivater

Handel i valuta og derivater og inngåelse av verdipapirfinansieringstransaksjoner kan innebære en vesentlig risiko. Risikoen avhenger av type transaksjon og type underliggende.

Før handel i derivater bør Kunden vurdere nøye hvorvidt handel er hensiktsmessig sett i lys av Kundens erfaring, formål, finansielle stilling og andre omstendigheter. Kunden må selv søke individuell rådgivning for å få en konkret vurdering av dette dersom Kunden mener det er nødvendig.

Ved valuta-, derivat- og verdipapirfinansieringstransaksjoner vil Danske Banks interesser som motpart være motsatt av Kundens interesser. Hver Kunde er derfor selv ansvarlig for å vurdere risikoen knyttet til de valuta-, derivat- og verdipapirfinansieringstransaksjoner som Kunden inngår.

Valuta, derivater og verdipapirfinansieringsstransaksjoner kan inngås for investerings-, finansierings- og hedging-/sikringsformål. Hvorvidt slike transaksjoner er riktig for Kunden avhenger av en rekke faktorer herunder formålet med handelen/finansieringen og Kundens investeringsprofil. Det er knyttet ulike risikofaktorer og

risikoeksponering til ulike finansielle instrumenter. Når en Kunde skal beslutte hvorvidt det skal investeres i et bestemt finansielt instrument, bør Kunden være klar over følgende risikofaktorer:

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap som følge av negativ endring i verdien av den underliggende valuta- eller derivatinstrument eller det finansielle instrumentet overført under eller i forbindelse med verdipapirfinansierings-transaksjonen. Tilsvarende vil negativ endring i volatilitet, korrelasjon eller en kombinasjon av disse faktorene kunne medvirke til tap.

Markedsrisiko for en valuta- eller derivatforretning kan øke dersom derivatforretningen inneholder en kompleks utbetalingsstruktur eller et element av lånefinansiering. Derivatforretninger med slike egenskaper kan bli gjenstand for vesentlige endringer i verdi på grunn av små endringer i prisen eller nivået for det underliggende eller andre markedsfaktorer. Slike kjennetegn inkluderer, men er ikke begrenset til, gjeldsnivåmultiplikatorer og opsjonslignende utbetalinger, transaksjoner med «knock-in» eller «knock-out»-rettigheter, og så videre.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at en motpart ikke skal klare å møte sine betalingsforpliktelser på grunn av insolvens eller mislighold.

På grunn av kredittrisikoen vil Danske Banks og Kundens (og dersom relevant, Kundens garantists) kredittverdighet være en betydelig faktor ved vurderingen av om en valuta-, derivat- eller verdipapirfinansieringstransaksjon skal inngås, og på hvilke vilkår, og vil ha påvirkning på prisingen av forretningen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tap som skyldes manglende likviditet (for eksempel hvis det er veldig få aktive markedsaktører) i et bestemt marked. Dette synliggjøres vanligvis ved stor forskjell mellom kjøps- og salgskurser (bid/offer spread) og veldig få transaksjoner som gjennomføres i et bestemt produkt eller marked.

Risikoen er at endringer i underliggende markedspris kan være uregelmessige, men store. Dette kan innebære at det ikke er mulig i det hele tatt å avvikle eller overføre en bestemt transaksjon eller at det ikke er mulig å avvikle eller overføre en bestemt transaksjon til rett tid, til en pris på det nivå Kunden hadde forventet. Man kan også risikere at det ikke er mulig å gjennomføre transaksjonen i det hele tatt.

Ved vurdering av likviditetsrisiko, må Kunden vurdere om transaksjonen er oppsigelig, kan endres eller overføres i henhold til vilkårene som gjelder for den konkrete transaksjonen eller etter avtale mellom partene. Dersom Danske Banks samtykke er påkrevet, kan banken holde tilbake slikt samtykke basert på

årsaker som banken ikke vil være forpliktet til å informere Kunden om. Selv om prisstillere (market-makers) og meglere kan gi indikative pristilbud eller midtpriser, så er det ingen garanti for at andre meglere er villige til å akseptere å overføre en Kundes rettigheter og forpliktelser under en bestemt transaksjon mellom Kunden og Danske Bank.

En Kunde vil således ikke nødvendigvis kunne endre, gå fra eller overføre sine rettigheter, forpliktelser eller den risiko Kunden er eksponert for i tilknytning til en konkret derivatforretning, før forfallsdatoen.

Prisrisiko

For komplekse valuta-, derivat- og verdipapirfinansieringstransaksjoner, vil prising kunne bli bestemt ved å benytte ulike forutsetninger og matematiske modeller. Prisrisiko er risikoen for at disse modellene ikke presist nok reflekterer faktiske markedsforhold og at feilprising medfører et tap.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko, i denne konteksten, omfatter flere ulike typer risiko slik som tap som oppstår på grunn av feil ved prosedyrer, systemer eller kontroller i forbindelse med valuta-, derivat- og verdipapirfinansieringstransaksjoner.

Eksempler på operasjonell risiko er:

- risiko knyttet til opptak, overvåking og feilberegning av risiko, samt kontraktuelle rettigheter og forpliktelser
- gjennomføring av betalinger eller leveringer
- utøvelse av rettigheter før de utløper, inkludert opsjonsrettigheter, på en måte som overholder vilkårene som gjelder for den relevante forretningen
- overholdelse av regulatoriske krav til lagring, rapportering og lignende
- avdekking av menneskelige feil eller svikt i elektroniske systemer

Tap relatert til operasjonell risiko kan bli vesentlig og inkludere hele transaksjonens verdi, for eksempel ved en ikke utøvd og utløpt opsjon med positiv verdi.

Juridisk og dokumentasjonsrisiko

Juridisk risiko er risiko forbundet med at transaksjoner og tilknyttet rammeverk ikke er juridisk bindende eller at partenes opptreden er i brudd med gjeldende rett.

Rammeavtaler

Gjeldende rammeavtaler inneholder misligholdbestemmelser som gir den ikke-misligholdende part mulighet til å si opp hele eller deler av valuta- og derivatforretningene under slik rammeavtale. Dersom en Kunde befinner seg i en misligholdssituasjon omfattet av misligholdbestemmelsene, vil Danske Bank ikke ha noen forpliktelse til å vurdere Kundens interesser ved vurderingen

av om, og eventuelt når, banken skal terminere en derivatforretning.

Det gjelder særlige regler for beredskap og avvikling av banker i en finansiell krisesituasjon, som et alternativ til konkursprosess dersom visse vilkår er møtt. Etter disse reglene har den nasjonale krisehåndteringsmyndigheten myndighet til å gripe inn på et tidlig tidspunkt, ved å fatte vedtak av preventiv karakter og/eller som del av avviklingsprosess, som vil kunne lede til begrensninger i en Kundes mulighet til å si opp, eller på annen måte utøve sine rettigheter, under rammeavtalen. Videre vil krisehåndteringsmyndigheten, på visse vilkår, kunne benytte seg av ulike verktøy, slik som retten til å utøve såkalt «bail-in», som innebærer at krisehåndteringsmyndigheten tvangsmessig kan nedskrive bankens usikrede gjeld, eller forsinke utøvelsen av og/eller konvertere krav mot banken til for eksempel egenkapital.

Som en sikring etter regler for beredskap og avvikling av banker i en finansiell krisesituasjon skal motparter til institusjoner som er inne i en krisehåndteringssituasjon ikke kunne pådras større tap enn det de ville ha lidt dersom institusjonen ble satt under konkursbehandling.

Skatt

Handel i utenlandsk valuta og derivater og inngåelse av verdipapirfinansierings-transaksjoner kan være underlagt særskilte

skatteregler. Hvilke skatteregler som gjelder vil avhenge av:

- type instrument
- om Kunden er privatperson eller juridisk person
- om oppgjør skal skje ved levering av underliggende aktiva

På grunn av skattereglenes kompleksitet, anbefaler Danske Bank Kundene om å konsultere en revisor, skatterådgiver eller annen profesjonell rådgiver for å avklare skattemessige og regnskapsmessige konsekvenser før de inngår en valuta-, derivat- eller verdipapirfinansieringstransaksjon.